

YLIOPPILAISTA JA ALEKSIN JOULUSTA

Tämänkertaisen INSTI-TUUTIN pääasiallisin tarkoitus - hyvän joulun toivotuksen lisäksi - on esitellä kuluvana vuonna laitoksen palvelukseen saapunut henkilökunta. Aikaisemmasta käytännöstä poiketen on esittely laajennettu koskemaan myös joitakin heidän mielipiteitään sen laitoksen piiristä, jonka he ainakin opiskelijoina ovat hiljakkoin jättäneet taakseen. Tämä vuosihan on monessakin suhteessa ollut eräs toisen maailmansodan jälkeisistä levottomista vuosista, jopa niin levoton, että sitä on verrattu "hulluun vuoteen 1848". Muuan syy on ollut ylioppilaiden kapinointi vähän joka puolella maailmaa ja ainakin Länsi-Euroopassa se on erityisesti kohdistunut heidän mielestään liian jäykkään ja vanhoilliseen korkeakoulujärjestelmään. Tämän levottomuuden aallot ovat jossakin määrin pyyhkineet myös oman maamme rantoja. Tästä johtuen on tänä vuonna laitokseen tulleille esitetty eräitä kysymyksiä, jotka ovat koskeneet omaa yliopistojärjestelmäämme ja nimenomaan sen mahdollisia puutteita. Asianomaisten henkilöiden mielipiteet saavat puhua puolestaan.

Toinen käsittelyn arvoinen asia on luonnollisesti vuoden suurin juhla, joka alkaa huomisin. Kaikesta ennakkohälinästä huolimatta se toivottavasti tuo lepoa ja virkistystä kaikille meille, jotka eittämättä sitä tarvitsemme. Nykyisin puhutaan paljon joulun kaupallistumisesta, eikä se tietysti olekaan aivan perätöntä puhetta. Toisaalta on kuitenkin pakko myöntää, ettei ihminen niin kovin paljon ole niistä ajoista muuttunut, jolloin kuulemma vietettiin "sitä oikeata joulua" ja johon kuului "kaikkea sitä, mikä nykyisen hyvinvointiyhteiskunnan joulusta puuttuu". Jos kuitenkin jää aikaa tutustua

eräiden kirjailijoiden ja tiedemiesten kuvauksiin suomalaisesta joulunvietosta vaikkapa kautta vuosisatojen, huomaa ettei se vähemmän aineellista silloinkaan ole ollut. Ainoa ero oli vain siinä, että sitä vietettiin kauemmin. Varsinainen ero on hyvin pinnallinen: jouluoljet ovat muuttuneet valoiksi Aleksilla.

Aleksista puheenollen, toimittajaan ei pahastuttane liiallisen vanhoillisuuden vuoksi, vaikka hän lainaakin tähän loppuun kohdan erään viime vuosisadalla eläneen entisen ylioppilaan jouluaatosta vuonna 1872.

- Kun kaikki oli niin valmiina, kuin kerrottu on, astui mies tuvasta kamariin, kynttilä kädessä.

- Aleksis, nyt on joulukuukuu, sanoi mies.

Ilon valo vilahdi toisen kasvoissa ja hän vastasi:

- Sytyttäkää sitten pystyvalkea.

-EK-

YKSITYISPUHELUISTA PANKISSA

Eräs seikka, josta toimittajan on haluttu mainitsevan, koskee laitoksesta ulospäin suuntautuvaa kommunikatiota. Kuten tiedetään, pankista on oikeus ottaa pakottavissa tapauksissa yksityispuheluja myös kaupungin ulkopuolelle. Nämä puhelut tilataan aina pankin keskuksen kautta ja ne on jokaisen itsensä kustannettava. Jokaisen tulee siis ilmoittaa keskukselle, milloin kysässä on yksityispuhelu. Veloitus siitä saapuu asianomaiselle aikanaan.

UUDEN HENKILÖKUNNAN ESITTELY

Aluksi ma inittakoon, että esittelyt on kirjoitettu vahalle siinä järjestyksessä kuin ne on eri nauhoilta satunnaisesti pöimittu. Tasa-arvoisuutta on siis pyritty kaikin puolin noudattamaan.

HEIKKI KOSKENKYLÄ

syntyi heinäkuussa vuonna 1946 Sysmässä, suoritti siellä varha is-opintonsa ja valmistui Sysmän yhteiskoulusta ylioppilaaksi vuonna 1965. Heikki tuli seuraavana syksynä valtiotieteelliseen, josta valmistui vajaat kolme vuotta myöhemmin. Hän ei vielä ole ollut armeijassa, joten "se on sen ajan murhe".

Heikki on viettänyt kaikki opiskelukesänsä ulkomailla, ensimmäisen kesän Saksassa kieltä opiskelemassa, johon kuului myös käytännön harjoittelua saksalaisessa limonaaditehtaassa. Seuraavan kesän hän oli Israelissa, tarkemmin sanoen Haifassa. Heikki teki matkan autolla Neuvostoliiton, Balkanin maiden, Turkin ja Arabimaiden kautta. "Autolleki sattui semmonen kolari, että siitä tuli romua siellä Turkin erämaassa. Mun kaveri ajo kuorma-auton alle 100 kilometrin tuntivauhdilla. Syyrian ja Turkin rajalla mut pidätettiin kun passissa oli Israelin leima. Syyrialaiset hikeenty ihan hillittomasti." Viime kesän hän vietti Englannissa opiskele-massa kansantaloutta London School of Foreign Trade'ssa.

Mitä sitten harrastuksiin tulee, Heikki osti 16-vuotiaana moottori-pyörän, jolla hän harrasti jäärata-ajoa ja motocrossia. Nuorempana myöskin pianonsoittoa, mutta se jäi hänen siirtyessään Helsinkiin opiskelemaan. "Sitt' penkkiurheilija mä oon hirveen innokas, ihan läpikotasin. Mä seuraan ihan kaikkea, alkaen käsipallosarjoista hiihtoon ja muuhun".

Mielipiteitä yliopistojärjestelmästä

- Koko systeemi on liian vanhanaikainen. Professorit joutuvat hoitamaan hallinnollisia tehtäviä, vaikka heidän tulisi päästä hoitamaan tieteellisiä tehtäviä.
- Opiskelijat ovat jo nykyisin niin kypsyneitä, että professorien ja opiskelijoiden välillä tulisi olla enemmän vuorovaikutusta, ilman että professorien asemaa ja arvovaltaa asetetaan mitenkään kyseenalaiseksi.
- Mitä opintodemokratiaan tulee, se merkitsee yksinkertaisesti sitä, että päätökset tehtäisiin laajemmalla pohjalla. Nykyisin tehdään

- suurin osa päätöksistä siten, ettei päätöksen kohdetta edes kuulla. Ensin olisi päästävä tähän kuulemisen periaatteeseen ja toinen vaihe olisi sitten professorien ja opiskelijoiden yhteinen osallistuminen päätöksen tekoon ainakin opiskelijoita koskevissa asioissa.
- On välttämätöntä, että kansantalouden yhteydessä luetaan muitakin aineita, koska kansantalouden teoria on niin kaukana käytännöstä. Nykyisin ollaan vähän kulkemassa siihen suuntaan, että tilastotieteelle ja matematiikalle annetaan paljon painoa. Itse olen matematiikan harrastaja, mutta enemmän tulisi kiinnittää "huomiota" myös muihin aputieteisiin. Matematiikka kulkee silti vielä kansantaloudessa hyvin suppeana ja sen käyttö tulevaisuudessa lisääntyy. Kysymys on vain tällä hetkellä siitä, että se tulisi paremmin tasapainottaa muiden aputieteiden kanssa.
 - Opiskelu tulisi tehdä entistä kurssimaisemmaksi ja siten tehokkaammaksi. Tällöin kirjojen tarve yleensäkin vähenisi ja näissä puitteissa voisi kirjojenkin valinta olla vapaampaa.

BIRGITTA STARCK

on syntynyt Turussa, mutta elänyt kuitenkin Helsingissä kouluajoista lähtien. Birgitta kävi koulun Tölö Svenska Samskolan'issa, minkä jälkeen hän siirtyi opiskelemaan valtiotieteelliseen tiedekuntaan Helsingin yliopistossa, josta valmistui kuluvan vuoden keväällä.

Birgitta oli jo kouluaikoina opiskelemassa yhden vuoden Yhdysvalloissa eräässä sikäläisessä highschoolissa Wisconsinin valtiossa lähellä Chicagoa. Hän on myöskin ollut useaan otteeseen Ranskassa opiskelemassa ja tällöin mm. Grenoblen yliopistossa, mutta myöskin Lyonissa AIESEC-harjoittelijana.

Puhuttaessa harrastuksista Birgitta ei halunnut nimetä mitään erityistä alaa tässä piirissä, mikä toisaalta on täysin ymmärrettävää sikäli, että hän on toiminut paljon ylioppilasmaailmassa, joka luonnollisesti vie opiskelusta jäävän vapaa-ajan suhteellisen tarkkaan. Kuluvana vuonna hän

toimi ylioppilaskunnan sosiaalisihteerinä, jota hän piti ansiotyön ja harrastuksen välimuotona, koska se teoriassa on puolipäivävirka, mutta vielä käytännössä koko päivän. Ylioppilaskunnan sosiaalivaliokunnan sihteerinä hän joutui tekemisiin opiskelijoiden asuntokysymysten, lasten päivähoitoon liittyvien ongelmien jne. kanssa.

Mielipiteitä yliopistojärjestelmästä

- Hallinnollisella puolella olisi korjaamisen varaa. Ei ole olemassa elintä, joka olisi erikoistunut hallinnollisiin tehtäviin. Näin suuressa yhteisössä tällaista organisaatiota ehdottomasti tarvittaisiin, niin että professorit pystyisivät enemmän keskittymään opetustehtäviin ja tieteelliseen työhön. Toisaalta voidaan myös sanoa, että jos henkilöt ovat erikoistuneet tieteelliseen työhön, se ei takaa sitä, että he olisivat perehtyneet myöskin hallinnollisiin erityiskysymyksiin.
- Opiskelijoilla tulisi olla mahdollisuuksia vaikuttaa yliopiston hallinnollistenkin asioiden hoitoon, koska sillä tavalla olisi mahdollisuus saada tuoreita mielipiteitä näitä kysymyksiä koskevaan keskusteluun. Opiskelijoiden piirissä on kyllä päteviä henkilöitä ja heillä kokemusta, joten he tässä mielessä pystyisivät antamaan oman panoksensa. Silti en ole määritellyt kantaani siihen, missä laajuudessa tämän tulisi tapahtua.
- Ajatus siitä, että opiskelumekanismi olisi vapaampi, kuten esim. Englannissa, jossa mm. kirjojen valinta määrätyn tiedon tason hankkimiseksi on täysin opiskelijan itsensä päätettävissä, voisi siinä mielessä olla hyvä, että se lisäisi opiskelijan omatoimisuutta ja aktiivisuutta, mutta toisaalta siihen on jossain määrin vaikea ottaa tarkemmin kantaa, koska käytännön kokemusta ei siltä osin ole olemassa.

SEPPO KOSTIAINEN

syntyi Helsingin Rööperissä toukokuussa 1941. Opettajat manailivat valitsemaansa elämäntehtävää hänen takiaan ensin Tehtaankadun kan-

sakoulussa ja myöhemmin Tehtaanpuiston yhteiskoulussa, josta hän tuli ylioppilaaksi vuonna 1961. Tämän jälkeen hän kävi Liikemiesten Kauppapiston ja lähti sitten armeijaan, tarkemmin sanoen Porin prikaatiin. Porin jälkeen oli Porthanian vuoro ja Seppo valmistui viime keväänä. Pääaine oli kansantalous.

Ulkomaisiin opintomatkoihin liittyy AIESEC-harjoittelu pariinkin otteeseen, ensin Hollannissa erään puutavarafirman palveluksessa ja sitten valloissa erään insinööri-toimiston ekonomistina. Toimisto työskenteli etupäässä teollisen aluesuunnittelun parissa. Lisäksi hän oli jonkun aikaa Norjassa YK-seminaarissa.

Seppo on ollut kesät töissä 16-vuotiaasta lähtien ja toisinaan myös varsinaisen opiskelunsa ohella. Skaala on melko mittava:

- toiminut matkanjohtajana,
- myynyt teetä ja piippuja,
- ollut auton apumiehenä,
- kulttuuritehtävissä Kansallisteatterin vahtimestarina,
- tutustunut käytännössä teolliseen rakennustoimintaan,
- palvelut julkista sektoria Helsingin kaupungin kiinteistöviraston autonkuljettajana, sekä
- postimiehenä,
- elintarviketeollisuuden palveluksessa leipä-auton kuljettana.

Kaikesta tästä huolimatta hänellä on riittänyt aikaa myös harrastuksiin, joihin on kuulunut ja kuuluu voimistelu, purjehdus ("ensimmäinen vene mikä mulla oli, oli semmonen että soutuveneeseen iskin maston pystyyn ja mutsi neulo mulle purjeen ja sillä vaan"), pujottelu (piirin mestaruus). Lisäksi on hän muutenkin puuhaillut autojen parissa ja tehnyt muun muassa kahdesta autosta yhden. Tässä hän eroaa nykyisestä maantiekäytännöstä, jossa yhdestä autosta pyritään tekemään monta.

Eräitä mielipiteitä koululaitoksen piiristä:

- On väärin, että opiskelijoiden ansioista peritään veroja,
- Opiskelijoita olisi enemmän kuultava heitä koskevissa asioissa,
- Nykyinen kansainvälinen opiskelijavaihto toimii liian suppeana,
- Oma nykyinen opiskelujärjestelmämme on sinänsä hyvä, jos kirjat valitaan hyvin,

- Sanotaan, että koulutuksen taso Suomessa on korkea. Kun sitä verrataan esim. Norjan, Hollannin, USA:n jne. vastaavaan, tämä on yläkanttiin sanottu.

Mielipide armeijan ajoilta:

- Kun kantaa toisessa kädessä sinkoa ja kaulasta riippuu muutamia hyökkäysvaunumiinoja, sitä tuntee joutuvansa ikäänkuin henkiseen tyhjiöön.

Seppo on opiskeluaikanaan toiminut myös useissa luottamustehtävissä tiedekunnan piirissä.

LINDA SHELLEY

was born in London, but got tired of city life at the age of five and didn't return to London until she was seventeen, to study at the London School of Economics. In the meantime she passed through thirteen different schools, that is, ten junior schools and three grammar schools. Her father was in the Air Force and had to fly from base to base. So, Linda had to fly from school to school.

When she started in London, her intention was to change the world by means of sociology but after a short time, she came to the conclusion that economics would be better way of doing this. Three years of study later she became a Bachelor of Economics.

During one of the School sherry-parties Professor Sayers asked Linda: "What do you know about Finland?" That is how it all started and now she knows at least that sherry is not exactly the stuff we make parties with.

What, then, is the personal picture behind the economic career? "I never had any hobbies, I simply had no time, you see." Under pressure, she admitted to an interest in (a) theater-going, (b) eating, especially Indian cooking but most of all British steak with mushrooms, (c) Mateus-rosé, (d) knitting, (e) men, (f) tennis and (g) horse-riding. This, in the humble opinion of the Editor, is quite a lot for a girl who has no hobbies.

As to the British educational system, Linda was of the opinion that in general it is good in a sense that it encourages students to independent and active work. The problems seem to be much the same as we have here. The increasing numbers of students results in a loss of personal contact with tutors and their duties in the administrative field often take too much time from teaching an scientific work.

"Don't forget to say that I love Finland". Thank you, Linda. We feel the same about you.

JOUKO VARJONEN

on syntynyt toukokuussa 1944 Tampereella, mutta viettänyt käytännöllisesti katsoen koko elämänsä Helsingissä. Kansakoulun hän kävi Vartiokylässä ja sitä seuraavat oppivuodet Norssissa, josta tuli ylioppilaaksi vuonna 1963. Seuraavan kesän hän tarkasteli Saksan siniveristen elämää nomaaditasolta, ts. toimien mm. lehmipaimenena muiden maataloustöiden ohella eräässä sikäläisessä aatelislinnassa. Saman vuoden syksyllä hän aloitti opinnot valtiotieteellisessä, mutta siirtyi ensimmäisen opiskeluvuoden jälkeen ruotuväkeen, Karjalan tykistörykmenttiin Lappeenrantaan. "Yleensä mä kuljin siellä jotkut kirjat kainalossa ja ne putos välillä sopimattomissa paikoissa joskus maahan. Retkillä mulla oli kirjoja mutt' mä en ehtiny lukee".

Jo kouluaikana ja myöskin opiskeluaikana Joukokin oli kesät töissä, mm. rakennuksilla ja satamassa sekä myöhemmin viimeiset kolme kesää matkanjohtajana Itävaltaan suuntautuneilla matkoilla. Hän oli melko ehdottomasti sitä mieltä, että härmäläisten matkatapoja liioitellaan negatiiviseen suuntaan. Ainakin hän itse sai hyvän kuvan, vaikka seurueisiin kuului jäseniä "kaikista yhteiskuntaluokista", kuten tavataan sanoa.

Lisäksi hän toimi tiiviisti tiedekunnan toimissa mukana. "Mä en ollut edustava henkilö, vaan mä tein töitä." Jouko teki mm. valtiotieteellisen tiedekunnan opinto-oppaan ja se antaa katetta edellisella lauseelle. Lisäksi hän organisoi tiedekunnan opinto-ohjaukset.

Mielipiteitä korkeakoulujärjestelmästä

- Ainakin Helsingin yliopisto toimii yhä edelleen suureksi osaksi samojen systeemien mukaan kuin tsaarinaikana, eikä se pelaa nykyisen massaopiskelun aikana.
- Hallintojärjestelmää ei ole tarpeeksi kehitetty.
- Opintodemokratia on vain väline, eikä päämäärä sinänsä. Ratkaisu ei ole siinä, että opiskelijoita otetaan vain professorien sekaan istumaan, sillä se vain lisää nykyiselläänkin vallitsevaa mielipiteiden hajontaa. Hallintokysymyksiä varten tulisi olla oma henkilökuntansa, joka valmistelisi asiat ja toteuttaisi tehdyt päätökset, jolloin professorien ja opiskelijoiden yhteiselin ainoastaan valvoisi tämänhenkilökunnan toimintaa, eikä tuhlaisi aikaansa rutiini-asioiden pohtimiseen.
- Nykyinen opiskelujärjestelmä, jossa yliopisto määrää kirjat tiettyä tenttiä varten, on paikallaan, edellyttäen, että kirjat valitaan huolella, mikä kuitenkin ei aina tapahdu. Suomalaiselle opiskelijalle tämä on paras tapa päästäkseen alkuun opinnoissaan. Kurssi- ja luentojärjestelmäkään ei ole parhaalla mahdollisella tavalla järjestetty, joten siinäkin mielessä kirjoihin olisi kiinnitettävä paljon huomiota.

ANTERO ARIMO

syntyi Hämeenlinnassa marraskuussa vuonna 1943. Ensimmäiset 10 vuotta hän vaikutti siellä, minkä jälkeen siirtyi Helsinkiin ja kävi koulunsa Ressussa ja tuli ylioppilaaksi vuonna 1962. Tämän jälkeen oli armeijan vuoro ja myöskin Antero oli Karjalan tykistörykmentissä. "Aliupseerikoulun turha simputus laski inttikokemuksen arvoon aika paljon".

Antero oli kirjoittautunut valtiotieteelliseen jo ennen armeijaan menoa ja aloitti opiskelun vuoden 1963 syksyllä valmistuen viime keväänä.

Lukuunottamatta rakennuksilla oloa jo kouluaikana, Antero oli opiskelukesät töissä mm. eräässä alumiinitehtaan valimossa Sundsvallissa. "Siellä valettiin semmosia hirmuisia alumiinimöykkyjä ja oli kyllä

kovaa työtä ja kuumaa". Seuraava kesä meni Suomen Kaapelitehtaalla ja vuonna 1966 Antero oli Englannissa AIESEC-harjoittelijana, tarkemmin sanoen Leeds'issa pankkivirkailijana. "Se oli kyllä melko fantastista, siellähän ei noita korttisysteemejä ole vielä keksitty ja kaikki tiedot on valtavissa kirjoissa siinä järjestyksessä kun ne sinne viedään. Toisaalta aivan ultrahieno jenkki-tietokonesysteemi kaukosiirrolla, ihan mieletön kontrasti." Seuraava kesä meni erään hesalaisen pankin sivukonttorissa. Valmistumisen jälkeen hän ehti olla yhden kuukauden kaupungin tietojenkäsittelykeskuksessa ennen Snellmaninkadulle tuloaan.

Harrastus on maailmanparantaminen. "Mä pyrin niinkun pitämään itseni perillä siitä, mitä maailmassa tapahtuu ja jos jokin asia erityisesti kiinnostaa, mä yritän lähtäiden avulla saada siitä syvemmän kuvan."

Mielipiteitä yliopistojärjestelmästä.

- Tilannehan on nykyisin sellainen, että opiskelija ei oikeastaan voi sanoa mihinkään asioihin mitään. Vaikka tällä hetkellä onkin suhteet professoreihin hyvät, uudet miehet voivat tulla tilalle ja heillä on ainakin muodollisesti oikeus toimia täysin omien käsitystensä mukaisesti.
- Hallintopuolelle pitäisi saada oma virkamieskuntansa, sillä nykyisen järjestelmän vallitessa se jää professorien harteille ja heidänhän tulisi ensi sijassa viedä tiedettään eteenpäin.
- Mitä nykyiseen opiskelusyhteemisiin tulee, tenteillähän pyritään varmistamaan määrätty tiedon taso ja se kontrolloidaan siten, että esitetään kysymyksiä niistä kirjoista, jotka tämän tason saavuttamiseksi on määrätty luettavaksi. Vaikka tämä ei kannusta opiskelijoita itsetoimiseen, aktiiviseen tietojen etsintään, se on kuitenkin meidän olosuhteissamme ainoa mahdollinen tapa, koska meidän koulujärjestelmämme alusta pitäen opettaa tähän. Jos yliopistossa haluttaisiin päästä aktiivisempaan menetelmään, se edellyttäisi koko koulujärjestelmän muuttamista.